

นวัตกรรมการป้องกันการรับสินบน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต ๒

ชื่อนวัตกรรม การป้องกันการรับสินบน SMART NO BRIBE RY๒
"เขตพื้นที่ปลอดภัย ไม่ให้ ไม่รับสินบน ไม่ทนต่อการทุจริต"

ระดับพัฒนาการของนวัตกรรม

- ☐ Process Improvement
- ☒ Digital Innovation
- ☐ System Transformatain

๑. นวัตกรรมตอบโจทย์การต่อต้านการป้องกันการรับสินบน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต ๒ ได้พิจารณาเห็นความเสี่ยงตามตัวชี้วัดที่ ๑๐ ที่ได้คะแนน ๘๕.๐๐ ในการประเมิน ITA ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ จึงได้ดำเนินการจัดทำนวัตกรรมการป้องกันการรับสินบน SMART NO BRIBE RY๒ "สร้างวัฒนธรรมองค์กรโปร่งใส ปลอดภัยการรับสินบน ด้วยการมีส่วนร่วม" โดยการทุจริตคอร์รัปชันเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชน คุณภาพการบริหารราชการ และประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากรของรัฐ โดยเฉพาะ "การรับสินบน" ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม ความลำเอียง และความเสียหายต่อประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลได้กำหนดให้ทุกหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามนโยบาย No Gift Policy และมาตรการป้องกันการรับสินบน รวมทั้งให้ความสำคัญกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) เพื่อยกระดับธรรมาภิบาลและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต ๒ ในฐานะหน่วยงานทางการศึกษาที่มีหน้าที่กำกับ ดูแล ส่งเสริม และสนับสนุนสถานศึกษาในสังกัด ตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต จึงได้พัฒนานวัตกรรม SMART NO BRIBE RY๒ MODEL เพื่อเป็นกลไกในการป้องกันการรับสินบน ลดความเสี่ยงด้านการทุจริต สร้างจิตสำนึกแก่บุคลากร และพัฒนาระบบบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน นวัตกรรมนี้มุ่งเน้นการบริหารเชิงป้องกัน (Preventive Approach) โดยบูรณาการการบริหารความเสี่ยง การสร้างความรู้ความเข้าใจ การพัฒนาช่องทางรับฟังความคิดเห็นและร้องเรียน การติดตามประเมินผล และการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ เพื่อให้การดำเนินงานของสำนักงานเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล และสามารถขยายผลสู่สถานศึกษาในสังกัดได้อย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรปลอดภัย ไม่ให้ ไม่รับสินบน ไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
๒. เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โปร่งใส ตรวจสอบได้
๓. เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลแก่บุคลากร
๔. เพื่อพัฒนาช่องทางความร่วมมือและการรับเรื่องร้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ
๕. เพื่อยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๓. เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

- บุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ ทุกคนรับทราบ และปฏิบัติตามนโยบาย No Gift Policy
- บุคลากรทุกคนมีความรู้ความเข้าใจ และผ่านการอบรมด้านการป้องกันการรับสินบนอย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง
- สถานศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสามารถเข้าถึงการเปิดเผยข้อมูลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ อย่างน้อยร้อยละ ๘๐

เชิงคุณภาพ

- บุคลากรในสังกัดมีความตระหนัก แยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตบริการ
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ และสถานศึกษา เป็นองค์กรปลอดภัย ไร้สินบน มีระบบบริหารที่ทันสมัย โปร่งใส ตรวจสอบได้
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ มีระดับผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) ไม่ต่ำกว่า ๙๕ คะแนน (ระดับดีเยี่ยม)

บทที่ ๒ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

นวัตกรรมนี้พัฒนามาบนพื้นฐานของหลักการสำคัญ ได้แก่

- หลักธรรมาภิบาล (Good Governance)
- การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)
- การควบคุมภายใน (Internal Control)
- วงจรคุณภาพ PDCA
- การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participatory Management)
- หลักคุณธรรมและความโปร่งใสของการประเมิน ITA
- นโยบาย No Gift Policy และมาตรการป้องกันการรับสินบนของภาครัฐ

บทที่ ๓ รูปแบบนวัตกรรม SMART NO BRIBE RY๒ MODEL

S – Standard (มาตรฐาน)

กำหนดนโยบาย มาตรฐานการปฏิบัติงาน และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน เช่น ประกาศไม่รับของขวัญและผลประโยชน์ทุกชนิด คู่มือการป้องกันการรับสินบน และการวิเคราะห์ความเสี่ยงของทุกกระบวนการ พร้อมสื่อสารให้บุคลากรและผู้รับบริการรับทราบ

M – Monitoring (การติดตาม)

แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงาน วิเคราะห์ข้อมูลข้อร้องเรียนและประเมินความเสี่ยงเป็นรายไตรมาส เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างทันที่

A – Awareness (การสร้างตระหนักรู้)

จัดอบรม สัมมนา กิจกรรมรณรงค์ สื่อประชาสัมพันธ์ และกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์ เพื่อปลูกฝังค่านิยม “ไม่รับ ไม่ให้ ไม่เรียกรับ” และเสริมสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม แก่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง

R – Reporting (การรายงานและร้องเรียน)

พัฒนาช่องทางรับเรื่องร้องเรียนทั้งออนไลน์และออฟไลน์ เช่น เว็บไซต์สำนักงาน กล่องรับความคิดเห็น อีเมล และ QR Code พร้อมกำหนดขั้นตอนการรับเรื่อง ตรวจสอบ และแจ้งผลอย่างเป็นระบบ โดยคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส

T – Transparency (ความโปร่งใส)

เปิดเผยข้อมูลสำคัญของหน่วยงาน เช่น แผนงาน งบประมาณ ผลการจัดซื้อจัดจ้าง ผลการดำเนินงาน และรายงานการประเมิน ผ่านเว็บไซต์และสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้

บทที่ ๔ ขั้นตอนการดำเนินงาน

ระยะที่ ๑ การวางแผน (Plan)

- วิเคราะห์บริบทและความเสี่ยง
- จัดทำแผนป้องกันการรับสินบน
- กำหนดตัวชี้วัด
- แต่งตั้งคณะกรรมการ
- ประกาศเจตนารมณ์องค์กร

ระยะที่ ๒ การดำเนินงาน (Do)

- อบรมบุคลากร
- ลงนามรับทราบนโยบาย
- จัดกิจกรรมรณรงค์
- พัฒนาระบบร้องเรียน
- เผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์และสื่อออนไลน์

ระยะที่ ๓ การตรวจสอบ (Check)

- ประเมินผลความรู้ของบุคลากร
- สำนวณความพึงพอใจผู้รับบริการ
- ติดตามตัวชี้วัด
- ตรวจสอบข้อร้องเรียน
- สรุปผลการดำเนินงานรายไตรมาส

ระยะที่ ๔ การปรับปรุง (Act)

- วิเคราะห์ผลการประเมิน
- ปรับปรุงมาตรการ
- ถอดบทเรียน
- เผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)
- ขยายผลสู่สถานศึกษาในสังกัด

บทที่ ๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. บุคลากรทุกคนมีจิตสำนึกและพฤติกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายไม่รับสินบน
๒. ระบบการบริหารงานมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้
๓. ผู้รับบริการได้รับบริการอย่างเป็นธรรม รวดเร็ว และไม่เลือกปฏิบัติ
๔. จำนวนข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการรับสินบนลดลงจนไม่มีข้อร้องเรียนที่มีมูล
๕. ผลการประเมิน ITA ของสำนักงานมีแนวโน้มสูงขึ้น
๖. สถานศึกษาในสังกัดสามารถนำนวัตกรรมไปประยุกต์ใช้ได้

บทที่ ๖ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- บุคลากรรับทราบนโยบาย ร้อยละ ๑๐๐
- บุคลากรผ่านการอบรม ร้อยละ ๑๐๐
- ไม่มีการรับของขวัญหรือสินบน
- ไม่มีข้อร้องเรียนที่มีมูลเกี่ยวกับการรับสินบน
- ผู้รับบริการพึงพอใจไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐
- ผลการประเมิน ITA สูงกว่าปีที่ผ่านมา

บทที่ ๗ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- ผู้บริหารเป็นผู้นำด้านคุณธรรมและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง
- บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
- มีระบบติดตาม ประเมินผล และรายงานที่ชัดเจน
- ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเปิดเผยข้อมูลและรับข้อร้องเรียน
- มีการสื่อสารภายในและภายนอกอย่างต่อเนื่อง

บทที่ ๘ การขยายผลและความยั่งยืน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต ๒ สามารถขยายผลนวัตกรรม SMART NO BRIBE RY๒ MODEL ไปยังสถานศึกษาในสังกัด โดยจัดทำคู่มือการดำเนินงาน จัดอบรมผู้บริหารและครู พัฒนาระบบเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริตทั้งในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสของระบบการศึกษาทั้งองค์กรอย่างยั่งยืน

แผนภาพแสดงกรอบแนวคิดนวัตกรรมการป้องกันการรับสินบน SMART NO BRIBE RY๒ Model
"เขตพื้นที่ปลอดภัย ไม่ให้ ไม่รับสินบน ไม่ทนต่อการทุจริต"

